

**ŘEŠENÍ SPORŮ V
MEZINÁRODNÍM OBCHODĚ –
VZTAHY MEZI OBCHODNÍKY**

OSNOVA

1. ZPŮSOBY ŘEŠENÍ SPORŮ – OBECNÝ VSTUP
2. ADR
3. ROZHODČÍ ŘÍZENÍ – MEZINÁRODNÍ ROZHODČÍ ŘÍZENÍ
4. DOKTRÍNY OVLÁDAJÍCÍ ROZHODČÍ ŘÍZENÍ A JEJICH VÝZNAM
5. ROZHODČÍ SMLOUVA - MEZINÁRODNÍ ROZHODČÍ SMLOUVA - ANALÝZA

ZPŮSOBY ŘEŠENÍ SPORŮ MEZI OBCHODNÍKY – PŘEHLED

DRUH	ADR	Rozhodčí řízení	Soudy
Předpoklady konání	Dohoda stran	Dohoda stran + dovolenost	Návrh na zahájení řízení
Role třetí osoby	Pomoc při hledání dohody	Rozhodování sporu	Rozhodování sporu
Výsledek	Dohoda stran	Exekuční titul	Exekuční titul
Působení veřejné moci	Tradičně mimo přímý vliv	Spolupůsobení soudů v roli pomocné a kontrolní	Projev státní moci

ADR (ODR)

A) SOFT ADR TYPU MEDIACE, KONCILIACE.....

B) SMÍŠENÉ ADR TAM, KDE DOCHÁZÍ K REGULACI NĚKTERÝCH ASPEKTŮ – (NAPŘ. ZÁKON Č. 202/2012 Sb.)

SOFT ADR

- DOBROVOLNOST
- DOHODA STRAN (NA ZAČÁTKU I NA KONCI)
- MIMO ROVINU PRÁVA (NIKOLIV PROTIPRÁVNÍ – **DNES DÍLČÍ ASPEKT ZOHLEDNĚN** - § 647 Oz)
- MIMO „ZÁJEM“ PRÁVA (PŘESTÁVÁ PLATIT – SNAHY O REGULACI)
- PSYCHOLOGIE – HLEDÁNÍ KOMPROMISU
- PROČ ANO: POKRAČOVÁNÍ SPOLUPRÁCE, NÁKLADY, ČAS
- PROČ NE: „JEN“ NOVÁ DOHODA (TJ. MOŽNÁ POUHÉ PROTAHOVÁNÍ SPORU VS § 647 OZ – STAVĚNÍ LHŮT PO DOBU JEDNÁNÍ), ODHALENÍ STRATEGIE
- SMYSL U NĚKTERÝCH TRANSAKČÍ

DRUHY?

MEDIACE

KONCILIACE

MED ARB, MINI-TRIAL

.....????????????????????????????????

PODSTATA: OSOBA TŘETÍ BEZ VAZEB NA STRANY HLEDÁ
SPOLU SE STRANAMI SMÍRNÉ ŘEŠENÍ

INICIATIVY EU V OBLASTI ADR

2008 – SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY
2008/52/ES ZE DNE 21. KVĚTNA 2008 O NĚKTERÝCH
ASPEKTECH MEDIACE V OBČANSKÝCH A OBCHODNÍCH VĚCECH

USNADNIT PŘÍSTUP K ALTERNATIVNÍMU ŘEŠENÍ SPORŮ A PODPOROVAT SMÍRNÉ ŘEŠENÍ SPORŮ

- PŘESHraniční spory v občanských a obchodních věcech
- (s výjimkou sporů týkajících se práv a povinností, o kterých
- nemohou strany rozhodnout – rodinné či pracovní spory)
- možnost uplatnit i na vnitrostátní spory



ZÁKONNÁ ÚPRAVA - REFLEXE V ČR - SMÍŠENÉ ADR

- č. 202/2012 Sb., o mediaci a o změně některých zákonů (dále jen zákon o mediaci)
- ÚPRAVA RŮZNÝCH SEGMENTŮ BEZ ROZLIŠENÍ, TJ. NETRESTNÍ MEDIACE
- PARADOX V NÁZVU. LZE REGULOVAT PRÁVNĚ MEDIACI? NIKOLI.



CÍLEM ÚPRAVY JE:

-možnost rychle, efektivně, bez časové a ekonomické náročnosti a na základě dohody, tedy bez nepřátelských postojů, řešit konflikty a přitom:
- mít pocit kontroly nad procesem řešení konfliktu a jeho výsledkem,
- mít pocit emoční podpory,
- mít pocit soukromí při řešení konfliktu a pocit uchování důvěrných informací,
- mít možnost pochopit druhou stranu a možnost být sám pochopen,
- mít možnost snížení napětí a zlepšení vzájemných vztahů,
- mít možnost uchování prostoru pro další budoucí spolupráci. „



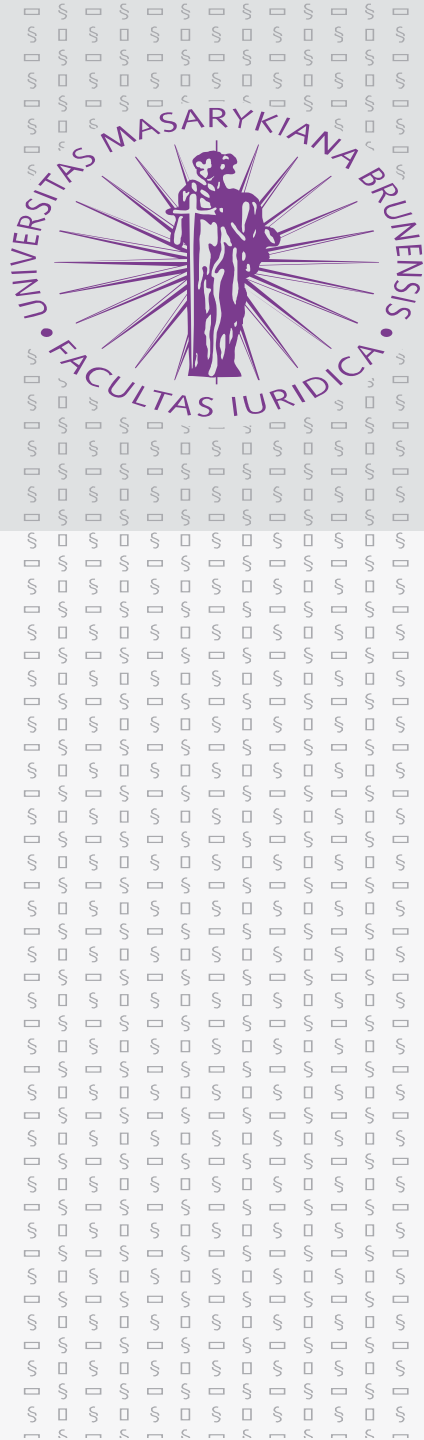
PRŮBĚH MEDIACE Z POHLEDU PRÁVA

- **PODPIS SMLOUVY MEZI MEDIÁTOREM A STRANAMI (§ 4 Odst. 2)**
- **VLIV NA BĚH LHŮT - §§ 32 A 33, PO DOBU MEDIACE NEBĚŽÍ, ZDE VÝSLOVNÁ ÚPRAVA OPĚT**
- **MEDIAČNÍ DOHODA - § 6 - JEDEN ZE ZPŮSOBŮ UKONČENÍ MEDIACE**



UPRAVOVANÉ OTÁZKY

- výkon mediace realizované „zapsanými“ mediátory,
- požadavky na **osobu „zapsaného mediátora“** a výkon dohledu státních orgánů nad její činností, resp. tam, kde se jedná o zapsaného mediátora advokáta upravuje vazby v rámci výkonu advokátní činnosti a činnost advokátní komory,
- účinky právních úkonů realizovaných v průběhu mediace či v souvislosti s jejím průběhem a ukončením.



MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

MEZINÁRODNÍ ROZHODČÍ ŘÍZENÍ

DEFINICE

DOBROVOLNÉ POSTOUPENÍ ŘEŠENÍ SPORU NEUTRÁLNÍ TŘETÍ STRANĚ,
ROZHODCŮM ČI ROZHODČÍMU SOUDU (TJ. SOUKROMÝM
OSOBÁM, NESTÁTNÍ INSTITUCI), KTERÁ VYDÁ PO PROVEDENÉM
ŘÍZENÍ ZÁVAZNÉ A VYKONATELNÉ ROZHODNUTÍ – ROZHODČÍ NÁLEZ.

MEZINÁRODNÍ PRVEK –

PROBLÉMOVÝ VS. NEPROBLÉMOVÝ

MEZINÁRODNÍ ROZHODČÍ ŘÍZENÍ

VÝHODY VS. NEVÝHODY

- **PROČ ANO:** NIŽŠÍ FORMÁLNOST, FLEXIBILITA PROCESNÍCH PRAVIDEL, RYCHLOST – JEDNOINSTANČNOST, VÝBĚR ROZHODCŮ,
- VÝBĚR SUDIŠTĚ, PRO OBLAST MIMO EVROPSKÝ JUSTIČNÍ PROSTOR I LEPŠÍ VYKONATELNOST ROZHODNUTÍ

PROČ NE: JEDNOINSTANČNOST, NIŽŠÍ FORMÁLNOST, VĚTŠÍ FLEXIBILITA, RŮZNÉ POJETÍ **ARBITRABILITY**, NĚKDY NEOČEKÁVATELNÉ POSTUPY, OVLIVNĚNÉ JINÝM KULTURNÍM PROSTŘEDÍM.....

PODSTATA – PŮSOBENÍ DVOU VÝSTAVBOVÝCH PRVKŮ

PRVEK DANÝ POZITIVNÍM PRÁVEM

PRVEK DANÝ STRANAMI

SPOLUPŮSOBENÍ STÁTU

.....GARANCE MOCI

VEŘEJNÉ

- V RÁMCI AUTONOMIE VŮLE
STRAN UZAVŘENÁ
ROZHODČÍ SMLOUVA

ČLENĚNÍ

VNITROSTÁTNÍ VS MEZINÁRODNÍ ROZHODČÍ ŘÍZENÍ

DOMÁCÍ VS CIZÍ ROZHODČÍ ŘÍZENÍ

AD HOC ROZHODČÍ ŘÍZENÍ VS ŘÍZENÍ PŘED STÁLÝMI ROZHODČÍMI SOUDY

KOMERČNÍ ARBITRÁŽ VS. INVESTIČNÍ ARBITRÁŽ

ROZHODČÍ ŘÍZENÍ - DOKTRÍNY

ZÁSADNÍ OVLIVNĚNÍ UCHOPENÍ ŘÍZENÍ

1. JURISDIKČNÍ
2. SMLUVNÍ
3. SMÍŠENÁ
4. AUTONOMNÍ

JURISDIKČNÍ

□ „KONKRÉTNÍ STÁT A JEHO PRÁVNÍ ŘÁD MAJÍ MOC

KONTROLOVAT A ŘÍDIT ROZHODČÍ ŘÍZENÍ REALIZOVANÁ V DOSAHU SVÉ JURISDIKCE.“

□ POTLAČENA ROLE AUTONOMIE VŮLE STRAN (ROZHODČÍ SMLOUVY)

□ RŘ SE OPÍRÁ O STÁT (JEHO PRÁVO)

□ RŘ MÁ SVÉ FÓRUM, NORMY FÓRA NA RŘ DOPADAJÍ

□ PROBLEMATICKÉ V ON-LINE SPORECH

□ PROJEVY – SPOTŘEBITELSKÉ ROZHODČÍ ŘÍZENÍ – DNES V ČR NENÍ PŘÍPUSTNÉ (JEN DOZVUKY S DIVNOU PACHUTÍ)

SMLUVNÍ

„ROZHODČÍ ŘÍZENÍ MÁ SVŮJ ZÁKLAD VE VŮLI STRAN (ROZHODČÍ SMLOUVĚ) A JEHO REALIZACE JE NA TÉTO VŮLI ZÁVISLÁ.“

AUTONOMIE VŮLE STRAN JE URČUJÍCÍM KRITÉRIEM

ASPEKTY RŘ JSOU V DISPOZICI STRAN (ROZHODCŮ)

V ČISTÉ PODOBĚ MŮŽE VÉST K DELOKALIZACI A DENACIONALIZACI RŘ

PRÁVO FÓRA VYPLŇUJE MEZERY V ROZHODČÍ SMLOUVĚ

RN JE POVAŽOVÁN ZA NAROVNÁNÍ

PROBLÉMY – NUCENÝ VÝKON RN, CO JE DOMÁCÍ A CO CIZÍ RN?

VYHNUTÍ SE KONTROLNÍM FUNKCÍM? (PRÁVO NA SPRÁVEDLIVÝ

PROCES?)

SMÍŠENÁ

„VAZBA PRÁVA KONKRÉTNÍHO STÁTU A VŮLE STRAN – RŘ JE
INSTITUT SUI GENERIS, KTERÝ MÁ ZÁKLAD V AUTONOMII VŮLE A
SVÉ PROCESNÍ ÚČINKY ODVOZUJE OD STÁTU.“

ROZHODČÍ ŘÍZENÍ NESTOJÍ (A NEMŮŽE STÁT) MIMO PRÁVNÍ ŘÁD
TEN ROZHODUJE O MOŽNOSTI KONÁNÍ, O ARBITRABILITĚ, ÚČINCÍCH

RN

OVŠEM VÝRAZNOU ROLI HRAJE I AUTONOMIE VŮLE STRAN

SILNÉ VAZBY RŘ NA FÓRUM, ALE NIKOLIV NEPŘEKONATELNÉ

LEX FORI VS. LEX ARBITRI

AUTONOMNÍ

- VAZBA NA NESTÁTNÍ PRÁVO, GLOBALIZAČNÍ TENDENCE V PRÁVU ATD.
- ROZHODČÍ ŘÍZENÍ JE AUTONOMNÍ INSTITUT
- NEOVLIVNĚNÍ FÓREM
- ODPOUTÁNÍ SE OD PRÁVA JAKO TAKOVÉHO

PŘÍKLADY PRO ROZHODOVÁNÍ O POVAZE RŘ

- IV. ÚS 174/02
- RS při HK ČR a AK ČR není orgánem veřejné moci
- rozhodce nenalézá právo
- tvoří (eventuálně napevno staví, vyjasňuje, tedy
- narovnává) závazkový vztah v zastoupení stran
- Jeho moc tedy není delegovaná svrchovanou mocí státu,
- ale pochází od soukromé vlastní moci stran určovat si
- svůj osud.

A POKRAČOVÁNÍ

□ I. ÚS 435/02

□ § RS PŘI HK ČR A AK ČR NENÍ ORGÁNEM VEŘEJNÉ MOCI, ALE SOUKROMOU OSOBOU - ODBORNÁ ORGANIZACE ZPROSTŘEDKOVÁJÍCÍ SLUŽBY PRO OSOBY, KTERÉ CHTĚJÍ, ABY ROZHODCE JEJICH PRÁVNÍ VZTAH VYJASNIL A NAPEVNO POSTAVIL

A JINAK.....

□ IV. ÚS 3227/07

PROJEDNÁNÍ VĚCI V ROZHODČÍM ŘÍZENÍ NEZNAMENÁ VZDÁNÍ SE PRÁVNÍ OCHRANY, NÝBRŽ PŘEDSTAVUJE JEJÍ PŘESUNUTÍ NA JINÝ ROZHODUJÍCÍ ORGÁN, JENŽ NALÉZÁ PRÁVO.

ROZHODCI MAJÍ POVAHU SOUKROMÝCH OSOB, NA NĚŽ SPORNÉ STRANY PŘENÁŠEJÍ PROCESNÍ DOHODOU PRAVOMOC PROJEDNAT A ROZHODNOUT JEJICH SPOR.

ROZHODČÍ ŘÍZENÍ JE **DRUHEM CIVILNÍHO PROCESU**

ZÁKLADNÍ ROZDÍL OPROTI CIVILNÍMU SOUDNÍMU PROCESU, SPOČÍVÁ VE VYMEZENÍ TOHO, KDO PLNÍ FUNKCI ŘÍDICÍHO A ROZHODUJÍCÍHO ORGÁNU. ZATÍMCO V CIVILNÍM SOUDNÍM PROCESU JE JÍM SOUD, V ROZHODČÍM ŘÍZENÍ ROZHODCE ČI STÁLÝ ROZHODČÍ SOUD (DÁLE JEN "ROZHODCE").

PRAMENY ROZHODČÍHO ŘÍZENÍ

- ZÁKON
- MEZINÁRODNÍ ÚMLUVY
- UNIJNÍ PRÁVO????????????????
- SOFT PŘEDPISY

MEZINÁRODNÍ ÚMLUVY

□ ÚMLUVA O OCHRANĚ LIDSKÝCH PRÁV A ZÁKLADNÍCH SVOBOD

§ ČLÁNEK 6 – PRÁVO NA SPRAVEDLIVÝ PROCES

KAŽDÝ MÁ PRÁVO NA TO, ABY JEHO ZÁLEŽITOST BYLA SPRAVEDLIVĚ,

□ VEŘEJNĚ A V PŘIMĚŘENÉ LHŮTĚ PROJEDNÁNA NEZÁVISLÝM A

□ NESTRANNÝM SOUDEM, ZŘÍZENÝM ZÁKONEM, KTERÝ ROZHODNE O

□ JEHO OBČANSKÝCH PRÁVECH NEBO ZÁVAZCÍCH NEBO O

□ OPRÁVNĚNOSTI JAKÉHOKOLI TRESTNÍHO OBVINĚNÍ PROTI NĚMU.

MEZINÁRODNÍ ÚMLUVY

- Ženevský protokol o doložkách o rozsudím
- Ženevská úmluva o vykonatelnosti cizích rozhodčích
- výroků
- Newyorská úmluva o uznání a výkonu cizích rozhodčích
- nálezů (vyhl. č. 74/1959)
- .

MEZINÁRODNÍ ÚMLUVY

- EVROPSKÁ ÚMLUVA O MEZINÁRODNÍ OBCHODNÍ ARBITRÁŽI (VYHL. Č. 176/1964)
- ÚMLUVA O ŘEŠENÍ SPORŮ Z INVESTIC MEZI STÁTY A OBČANY DRUHÝCH STÁTŮ (WASHINGTONSKÁ ÚMLUVA, VYHL. Č. 420/1992)
- SMLOUVY O PRÁVNÍ POMOCI
- SMLOUVY O OCHRANĚ INVESTIC

ZÁKONY

ZÁKON O ROZHODČÍM ŘÍZENÍ, 216/1994 SB.

- § 30: NESTANOVÍ-LI ZÁKON JINAK, UŽIJÍ SE NA ŘÍZENÍ PŘED ROZHODCI PŘIMĚŘENĚ USTANOVENÍ OBČANSKÉHO SOUDNÍHO ŘÁDU.

OBČANSKÝ SOUDNÍ ŘÁD, ZÁK. Č. 99/1963 SB.

- 32 ODO 1528/2005
- ROZHODČÍ ŘÍZENÍ NEPODLÉHÁ OBČANSKÉMU SOUDNÍMU ŘÁDU PŘÍMO A JEHO JEDNOTLIVÁ USTANOVENÍ NELZE POUŽÍT V ROZHODČÍM ŘÍZENÍ MECHANICKY.

POKRAČOVÁNÍ

ZMPS – 91/2012 SB. – USTANOVENÍ § 117-122 – REFLEXE
MEZINÁRODNÍHO PRVKU V ROZHODČÍM ŘÍZENÍ VČETNĚ PROBLEMATIKY
UZNÁNÍ A VÝKONU RN

UNIJNÍ PRÁVO

- 1. POVINNOST ROZHODCE APLIKOVAT UNIJNÍ PRÁVO
- 2. MOŽNOST ROZHODCE PODAT PŘEDBĚŽNOU OTÁZKU K SD EU ?
- 3. ROZHODČÍ ŘÍZENÍ VE VZTAHU K NORMÁM MPS A MPP
- NE ZCELA JASNÁ POZICE, POSTUPNĚ VYJASŇOVÁNO

ROZHODČÍ SMLOUVA

DALŠÍ SÉRIE SNÍMKŮ.....